

LEKCJA HISTORII – DAR KS. PILARCZYKA DLA ORAWY*

Ksiądz Władysław Pilarczyk, prezes honorowy Towarzystwa Przyjaciół Orawy, przekazał dla rodzinnych Kiczor oraz wielkolipnickiej gminy ok. 800 medali pamiątkowych i okolicznościowych, rzeźby liczące ponad 200 lat oraz obrazy i dokumenty. Półtora roku temu dzięki kapłanowi, mieszkającemu w Krakowie, gmina wzbogaciła się o bardzo cenny księgozbiór liczący 1340 często unikatowych woluminów. „Czytałem nieraz Władysława Orkana i jego wskazania dla synów Podhala. Dlatego to, co wzięłem, chciałem przekazać Kiczorom, Lipnicy Wielkiej i całej Orawie [mówił ks. Władysław Pilarczyk]. Te medale będą uczyć wielkiej historii Polski. Gdy ludzie przyjeżdżają do nas, chcą zobaczyć nie tylko piękne widoki, ale i poznać naszą kulturę.”

Większość podarowanych medali została wykonana z brązu, ale nie brakuje wśród nich posrebrzanych, pozłacanych i ceramicznych. W gablotach można podziwiać wizerunki królów, sławnych pisarzy, wielkich Polaków, medale obrazujące powstania (listopadowe, styczniowe, wielkopolskie i śląskie). Cenna jest kolekcja z konkursu szopenowskiego z medalem, którego – jak twierdzi darczyńca – nie ma nawet organizator festiwalu.

Część zbiorów składająca się z osobistych pamiątek obejmuje m.in. dokumenty, pocztówki, zdjęcia, świadectwa szkolne. Jest też duża fotografia ks. infulata Ferdynanda Machaya walczącego o polskość Orawy.

* Przedruk z „Dziennika Polskiego” 2004 (9 II).

(BES)

KOMPUTERY DLA BIBLIOTEK

Po raz pierwszy, jak długo pamiętam, biblioteki – głównie publiczne, ale także szkolne – otrzymały poważne i bezinteresowne wsparcie. Mianowicie Fundacja im. Andrzeja Urbańczyka przekazała komputery ponad stu bibliotekom i akcja nie została jeszcze zakończona. Myślę, że patron byłby usatysfakcjonowany.

Komputery otrzymały przede wszystkim biblioteki publiczne w Małopolsce. Poza tym także tutejsze biblioteki szkolne, a także kilka bibliotek na Śląsku (Andrzej pochodził z Tarnowskich Gór) oraz na Mazowszu. Wszystko – urzędnicy dobrej klasy, dostarczane do bibliotek bezpośrednio; najczęściej rozwozi je Prezes Fundacji, p. Wojciech Filemonowicz.

Trzeba dodać, że Fundacja pozyskuje na ten cel sponsorów, ale i sami członkowie Fundacji zadeklarowali na ten cel niemałe kwoty.

Idea polega na tym, żeby w różnych ośrodkach, przeważnie poza wielkimi aglomeracjami, stworzyć możliwość dostępu do internetowej informacji. Nie zamiast informacji drukowanej, ale równoległe do niej. To wymaga podłączenia komputerów do infrastruktury już lokalnymi siłami i na ogół tak jest – chociaż bywają wyjątki. W Szerzynie długo nie było komu podłączyć komputera do... gniazdka elektrycznego, a w Nowym Brzesku komputer posłużył do rozmaitych gier. Ale to wyjątki.

Zasadą nadrzędną jest udostępnienie tych komputerów publiczności – do wewnętrznych procesów bibliotecznych muszą posłużyć inne terminale. Bibliotekarze przecho-

dzą przeszkolenie w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie, jeżeli istnieje taka potrzeba, a często istnieje. Tu opracowano też wskazówki korzystania z internetu, m.in. w celu poszukiwania pracy, co ma swoje znaczenie. W przyszłości będzie to zapewne droga dla wsparcia studiów zaocznych.

Muszę powiedzieć, że często spotykam się z różnymi deklaracjami pomocy bibliotekom, ale z reguły wszystko kończy się na gadaniu. Popierana przez Ministerstwo Kultury idea tzw. *Bibliotetu* polegała na wciśnięciu bibliotekom jakichś idiotycznych klubów, pod przykrywką wspierania elektronizacji. Oszustw, sloganów oraz idiotyzmów, jest w tym zakresie sporo. Tym korzystniej prezentuje się oferta Fundacji im. Andrzeja Urbańczyka. Ponad sto bibliotek komputery już otrzymało – dalsze są w planach. Licząc nawet w złotychkach, jest to wsparcie gigantyczne. Ale jeszcze bardziej liczy się stworzenie dostępu do informacji mieszkańcom wsi i małych miast.

Komputery od Fundacji im. A. Urbańczyka przekazane bibliotekom publicznym w Małopolsce

Powiat bocheński (10)

PiMBP w Bochni, PiMBP w Bochni Filia nr 1, PiMBP w Bochni Filia nr 3, PiMBP w Bochni Filia nr 4, PiMBP w Bochni Filia nr 6, GBP w Łapanowie, GBP w Nowym Wiśniczu – Filia w Królówce, GBP w Trzcianie, GBP w Trzcianie – Filia w Leszczynie, GBP w Żegocinie

Powiat brzeski (7)

PiMBP w Brzesku, GBP w Borzęcinie, MBP w Czchowie, MBP w Czchowie – Filia w Tymowej, BP Gminy Dębno z siedzibą w Porąbce Uszewskiej – Filia w Dębnie, BP Gminy Dębno z siedzibą w Porąbce Uszewskiej – Filia w Sufczyźnie, GBP w Szczurowej

Powiat dąbrowski (4)

MBP w Dąbrowie Tarnowskiej, GBP w Bolesławiu, GBP w Oleśnie, GBP w Szczucinie

Powiat gorlicki (1)

MBP w Gorlicach

Powiat krakowski (1)

MBP w Skale

Powiat limanowski (2)

MBP w Limanowej, GBP w Starej Wsi

Powiat miechowski (3)

PiMBP w Miechowie, GBP w Charsznicy, GBP w Raclawicach

Powiat myślenicki (1)

MBP w Myślenicach

Powiat sądecki (4)

PiMGBP w Starym Sączu, GBP w Chelmcu, GBP Gródek nad Dunajcem, MBP w Piwnicznej

Powiat nowotarski (2)

MBP w Nowym Targu, MBP w Rabce

Powiat olkuski (2)

BP Gminy Klucze z siedzibą w Jaroszowcu – Filia w Kluczach, GBP w Trzyciążu

Powiat proszowicki (7)

PiMBP w Proszowicach, GBP w Koniuszy, GBP w Koniuszy – Filia w Wierzbnie, GBP w Koszycach, GBP w Nowym Brzesku, GBP w Pałecznicy, GBP w Radziemicach

Powiat tarnowski (15)

MBP w Tarnowie – Filia nr 5, MBP w Tarnowie – Filia nr 7, MBP w Tarnowie – Filia nr 13, GBP w Gromniku, GBP w Lisiej Górze, GBP w Radłowie, GBP w Radłowie – Filia w Marcinkowicach, GBP w Rzepienniku Strzyżewskim, GBP w Szerzynie, GBP w Wierzchosławicach, GBP w Wietrzychowicach, GBP w Wojniczu, GBP w Wojniczu – Filia w Biadolinach Radłowskich, GBP w Zakliczynie, GBP w Zgłobicach

Powiat tatrzański (1)

GBP w Bukowinie Tatrzańskiej – Filia w Czarnej Górze

Powiat wadowicki (3)

GBP w Brzeźnicy, MBP w Kalwarii Zebrzydowskiej, GBP w Mucharzu

Powiat wielicki (12)

PiMBP w Wieliczce, PiMBP w Wieliczce – Filia os. Kościuszkowskie, PiMBP w Wieliczce – Filia w Koźmicach Wielkich, PiMBP w Wieliczce – Filia w Krzyszkowicach, PiMBP w Wieliczce – Filia w Węgrzcach Wielkich, GBP w Biskupicach, GBP w Gdowie, GBP w Gdowie – Filia w Niegowici, GBP w Kłaju, GBP w Kłaju – Filia w Brzeziu, GBP w Kłaju – Filia w Szarowie, MBP w Niepołomicach,

Kraków Miasto (2)

Podgórska Biblioteka – Filia nr 9, Śródmiejska Biblioteka – Filia nr 16

Komputery od Fundacji im. A. Urbańczyka przekazane bibliotekom szkolnym w Małopolsce (20)

Szkoła Podstawowa w Będkowicach, Szkoła Podstawowa w Jodłówce, Szkoła Podstawowa w Cichawie, Szkoła Podstawowa w Cuszowie, Publiczna Szkoła Podstawowa w Dobrocieszy, Publiczna Szkoła Podstawowa w Mikłuszowicach, Szkoła Podstawowa w Jaworsku, Szkoła Podstawowa w Koszycach, Szkoła Podstawowa nr 164 w Krakowie, Szkoła Podstawowa nr 4 w Krzyszkowicach, Gimnazjum nr 2 w Lachowicach, Gimnazjum w Mucharzu, Szkoła Podstawowa w Parkoszowicach, Szkoła Podstawowa w Staniątkach, Szkoła Podstawowa w Stanisławicach, Szkoła Podstawowa w Szarwarku, Szkoła Podstawowa w Szerzynie, Zespół Szkół Sportowych w Tarnowie Mościcach, Szkoła Podstawowa w Trąbkach, Szkoła Podstawowa w Woli Batorskiej

Komputery od Fundacji im. A. Urbańczyka przekazane bibliotekom publicznym i szkolnym spoza Małopolski (9)

GBP w Brwinowie, Szkoła Podstawowa w Gorzejowej, Publiczna Szkoła Podstawowa w Mikłuszowicach, GBP w Ostrowie, BP Miasta i Gminy Ożarów Mazowiecki, GBP w Podstolicach, Szkoła Podstawowa w Podstolicach, PiMBP w Pruszkowie, BP w Rybniku

Jacek Wojciechowski